

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2353/2537

พนักงานอัยการ จังหวัด กาญจนบุรี โจทก์ นาย พรชัย เนตร น้อยจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 918, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, ป.วิ.อ. มาตรา 2, ป.วิ.อ. มาตรา 39, ป.อ. มาตรา 78, ป.พ.พ. มาตรา 970, ป.พ.พ. มาตรา 904

## ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยออกเช็คพินาทมอบให้ ย. เพื่อชำระหนี้ เช็كدังกล่าวเป็นเช็คให้ใช้เงินแก่ผู้ถือ ย. ย่อมโอนให้แก่ผู้เสียหายด้วยการส่งมอบให้กันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 918 ประกอบมาตรา 989 ผู้เสียหายจึงเป็นผู้ทรงเช็คโดยชอบ เมื่อผู้เสียหายนำเช็คไปเรียกเก็บเงินแล้วธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงิน จำเลยย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ขณะธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คพินาท ผู้เสียหายเป็นผู้ทรงเช็คและเป็นผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำของจำเลย จึงมีฐานะเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(4) แม้ต่อมาภายหลังผู้เสียหายจะได้รับชำระหนี้ตามเช็كدังกล่าวจาก ย. ก็เป็นการชำระหนี้ตามกฎหมายที่ย. จะต้องรับผิดชอบผู้เสียหายในฐานะที่ย. เป็นผู้โอนเช็كدังกล่าวชำระหนี้แก่ผู้เสียหาย มิใช่เป็นการชำระหนี้แทนจำเลย จึงไม่ทำให้คดีระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 แต่อย่างไร โจทก์จึงยังคงมีอำนาจฟ้อง

## คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 จำเลยให้การปฏิเสธศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4(1),(2) จำคุก 4 เดือน จำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ลดโทษให้จำเลยหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกจำเลย 2 เดือน 20 วัน นอกจากที่แก้ไขให้เป็นตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นจำเลยฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามฎีกาข้อกฎหมายของจำเลยมีว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเพราะนายยุทธนามอบเช็คตามเอกสารหมาย จ.1 ให้ผู้เสียหายเพื่อแลกเงินสดโดยไม่มีการสลักหลังหรือไม่มีสัญญาคุ้มภัยใด ๆ หนึ่งระหว่างนายยุทธนา กับผู้เสียหายไม่เป็นหนี้ที่มีอยู่จริงและใช้บังคับไม่ได้ตามกฎหมาย เห็นว่าตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 บัญญัติว่า "ผู้ใดออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายโดยมีลักษณะหรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ฯลฯ เมื่อได้มีการยื่นเช็คเพื่อให้ใช้เงินโดยชอบด้วยกฎหมาย ถ้าธนาคารปฏิเสธไม่ใช้เงินตามเช็คนั้น ผู้ออกเช็คมีความผิด ฯลฯ" การที่จำเลยออกเช็คเอกสารหมาย จ.1 มอบให้นายยุทธนาเพื่อชำระหนี้ค่าซื้อขายสับประรดซึ่งจำเลยซื้อจากนายยุทธนา เป็นการออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย ทั้งเช็كدังกล่าวเป็นเช็คให้ใช้เงินแก่ผู้ถือนายยุทธนาย่อมโอนให้แก่ผู้เสียหายด้วยการส่งมอบให้กันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 918 ประกอบมาตรา 989 โดยไม่จำต้องสลักหลังหรือมีสัญญาคุ้มภัยใด ๆ มาแสดง ผู้เสียหายจึงเป็นผู้ทรงเช็คโดยชอบ เมื่อผู้เสียหายนำเช็คนั้นไปเรียกเก็บเงินแล้วธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงิน จำเลยย่อมมีความผิดตามบทกฎหมายดังกล่าว ส่วนการที่นายยุทธนามอบเช็คเอกสารหมาย จ.1 ให้แก่ผู้เสียหายจะเป็นการ

มอบให้เพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายหรือไม่นั้นเป็นเรื่องนี้ระหว่างผู้ทรงเช็ค  
คนแรกกับผู้ทรงเช็คคนต่อมา หากทำให้มูลหนี้ที่จำเลยออกเช็คเปลี่ยนแปลงไปไม่ จำเลยจึงไม่  
พ้นความผิด ส่วนที่จำเลยฎีกาต่อไปว่านายยุทธนาได้ชำระเงินตามเช็คเอกสารหมาย จ.1 ให้แก่  
ผู้เสียหายแล้ว ผู้เสียหายจึงไม่อยู่ในฐานะผู้เสียหายอีกต่อไปทำให้โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องนั้นเห็นว่า  
ขณะธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คเอกสารหมาย จ.1 ผู้เสียหายเป็นผู้ทรงเช็คและเป็นผู้ได้รับความ  
เสียหายจากการกระทำของจำเลย จึงมีฐานะเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา  
ความอาญา มาตรา 2(4) แม้ต่อมาภายหลังผู้เสียหายจะได้รับชำระหนี้ตามเช็คดังกล่าวจากนาย  
ยุทธนา ก็ไม่ทำให้ฐานะการเป็นผู้เสียหายของผู้เสียหายในคดีอาญาหมดไป ทั้งการชำระหนี้ของ  
นายยุทธนาแก่ผู้เสียหายก็เป็นการชำระหนี้ตามกฎหมายที่นายยุทธนาจะต้องรับผิดชอบผู้เสียหายใน  
ฐานะที่นายยุทธนาเป็นผู้โอนเช็คดังกล่าวชำระหนี้แก่ผู้เสียหายมิใช่เป็นการชำระหนี้แทนจำเลย จึง  
ไม่ทำให้คดีระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 แต่อย่างไร โจทก์จึง  
ยังคงมีอำนาจฟ้อง ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

## องค์คณะ

อำนวย สุขพรหม · ยงยุทธ ธารีสาร · ยรรยง ปานูราช

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2353/2537>